

VALG

Stortings- og sametingsvalget 2009

Valgdagen er 14. september 2009

Hvordan avgi stemme utenriks?

Hvem kan stemme?

VED STORTINGSVALGET:

- Alle norske statsborgere som vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som er, eller har vært, folkeregisterført som bosatt i Norge. Det er et vilkår at man er innført i manntallet.
- Ansatte i diplomatiet og konsulatvesenet og deres husstand har rett til å stemme selv om de aldri har vært folkeregisterført som bosatt i Norge. De behøver heller ikke søke om innføring i manntallet.

VED SAMETINGSVALGET:

- Samer som er norske statsborgere, og som vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som er, eller har vært, folkeregisterført som bosatt i Norge. Det er et vilkår at man er innført i Sametingets valgmanntall.
- Svenske og finske samer som vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som står innført i norsk folkeregisteret som bosatt i Norge pr. 30.06.2009.
- Samer som ikke er nordiske statsborgere, som vil ha fylt 18 år innen utgangen av valgåret, og som har stått innført i norsk folkeregister som bosatt i Norge de tre siste årene før valgdagen.
- Samer som er ansatt i diplomatiet og konsulatvesenet og deres husstand, har rett til å stemme selv om de aldri har vært folkeregisterført.

Når kan du forhåndsstemme?

Forhåndsstemmegivningen utenriks starter 1. juli 2009. **Siste frist for å avgi forhåndsstemme i så god tid at stemmen din når frem til valgstyret innen stemmegivningen blir avsluttet av valgdagen.** Forhåndsstemmer som kommer inn senere enn dette, blir forkastet. Dersom du forhåndsstemmer, kan du ikke stemme på nytt på valgdagen.

Står du i manntallet?

VED STORTINGSVALGET:

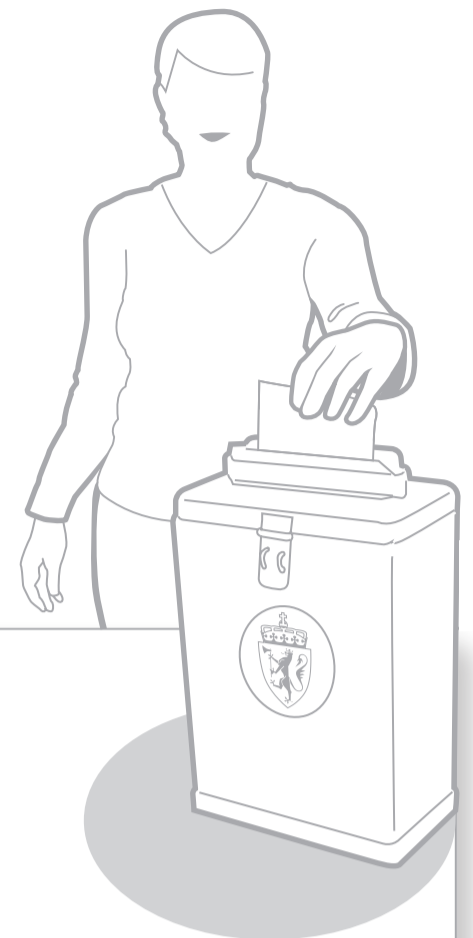
Norske statsborgere som har vært registrert i folkeregisteret som bosatt i Norge noen gang i løpet av de ti siste årene før valgdagen, blir **automatisk** ført inn i manntallet i siste bostedskommune.

Norske statsborgere som ikke har vært registrert som bosatt i Norge de siste 10 årene, må søke om innføring i manntallet. Du søker om innføring i manntallet ved å signere på omslagskonvolutten.

VED SAMETINGSVALGET:

Dersom du var innført i Sametingets valgmanntall ved valget i 2001 eller 2005, blir du **automatisk** ført inn i manntallet i siste bostedskommune. Ellers må du søke om å bli innført i Sametingets valgmanntall.

Søknad om innføring i Sametingets valgmanntall skrives på et eget skjema som du får hos utenriksstasjonen/stemmemottakeren.

Hvordan forhåndsstemme?

1. Du må møte personlig hos en stemmemottaker.
2. Stemmemottakeren gjør deg kjent med fremgangsmåten ved stemmegivningen og gir deg skrivesaker, stemmeseddel og stemmeseddelkonvolutt. Deretter vises du til et sted hvor du i enerom og usett avgir stemme.
3. Ved **stortingsvalget** krysser du av på stemmeseddelen for det partiet du ønsker å stemme på. Ønsker du å stemme på et annet parti/gruppe, skriver du navnet i et eget felt. Markerer du ikke av for et parti/gruppe, stemmer du blankt. Ved **sametingsvalget** skriver du navnet på parti/gruppe på en blank, blå stemmeseddel.
4. Ved **stortingsvalget** legger du stemmeseddelen i den brune stemmeseddelkonvolutten. Ved **sametingsvalget** legger du stemmeseddelen i den blå stemmeseddelkonvolutten.
5. Stemmer du ved **stortingsvalget**, gir stemmemottakeren gir deg en hvit omslagskonvolutt som du legger den brune stemmeseddelkonvolutten i. Kleb igjen omslagskonvolutten. Stemmer du ved **sametingsvalget**, gir stemmemottakeren deg en blå omslagskonvolutt som du legger den blå stemmeseddelkonvolutten i. Kleb igjen omslagskonvolutten.
6. Stemmemottakeren fyller ut skjemaet og signerer på omslagskonvolutten.
7. Stemmemottakeren gir deg deretter omslagskonvolutten, slik at du kan signere og dermed bekrefte at det som står skrevet på omslagskonvolutten er riktig. Påse at alle nødvendige opplysninger er med. Det er særlig viktig at du er nøyaktig når du påfører navn, fødselsnummer (11 siffer) og (eventuelt tidligere) bostedsadresse i Norge.
8. Stemmemottakeren sørger for at forhåndsstemmen blir sendt direkte til riktig kommune i Norge.

Det er forbudt med valgagitasjon i det rommet der stemmegivningen foregår.

For mer informasjon, se www.valg.no

